EUROPESE
COMMISSIE

Straatsburg, 12.9.2023
COM(2023) 533 final

2023/0323 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties

(Voor de EER relevante tekst)

{SEC(2023) 313 final} - {SWD(2023) 312 final} - {SWD(2023) 313 final} -
{SWD(2023) 314 final}

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

Elk jaar worden er in de EU ongeveer 18 miljard facturen opgemaakt. Dat zijn er meer dan 500 per seconde[1]. Om de economie van de EU, en met name kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), concurrerender te maken, zijn betrouwbare betalingsstromen nodig.

Goederen en diensten worden vaak geleverd op basis van betaling op termijn: de leverancier (de schuldeiser) kent de afnemer (de schuldenaar) een betalingstermijn toe om de factuur te voldoen (handelskrediet) nadat de goederen zijn geleverd of de in het contract overeengekomen dienst is verricht. Betalingsachterstanden zijn betalingen die niet binnen de overeengekomen of wettelijke termijn worden verricht. Zij hebben gevolgen voor ondernemingen in alle sectoren[2] en alle lidstaten[3] en hebben buitengewoon ernstige gevolgen voor kmo's[4].

De onderliggende oorzaak van betalingsachterstand is de ongelijkheid in de onderhandelingspositie tussen een grote afnemer (schuldenaar) en een kleinere leverancier (schuldeiser). Vaak moet de leverancier daardoor oneerlijke betalingsvoorwaarden aanvaarden. Voor schuldenaren is te laat betalen een aantrekkelijke vorm van financiering die de schuldenaar niets kost, maar die wel kosten met zich meebrengt voor de schuldeiser. Dit wordt nog verergerd door het tekortschietende huidige rechtskader van de EU, Richtlijn 2011/7/EU (de richtlijn betalingsachterstand), waarin toereikende preventieve maatregelen en passende afschrikkende maatregelen ontbreken en waarvan de handhavings- en verhaalmechanismen ontoereikend zijn[5].

Bij de herziening van de richtlijn betalingsachterstand worden deze tekortkomingen aangepakt, met als uiteindelijk doel de betalingsdiscipline van alle betrokken actoren (overheidsinstanties, grote ondernemingen en kmo's) te verbeteren en ondernemingen te beschermen tegen de negatieve gevolgen van betalingsachterstand bij handelstransacties.

De herziening van de richtlijn betalingsachterstand is opgenomen in het werkprogramma van de Commissie voor 2023 in het kader van de doelstelling "Een Europa dat klaar is voor het digitale tijdperk".

• Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein

Het verbeteren van het betalingsgedrag bij handelstransacties is een van de doelstellingen van de mededelingen van de Commissie getiteld "Actualisering van de nieuwe industriestrategie van 2020"[6] en "Een kmo-strategie voor een duurzaam en digitaal Europa"[7]. De herziening is

---

1 Europese Commissie (2019). *Study on the evaluation of invoicing rules of Directive 2006/112/EC.* Eindverslag.

2 *European Payment Report 2022*.

3 *European Payment Report 2022*.

4 Nicolas, T., "*Short-term financial constraints and SMEs' investment decision: evidence from the working capital channel*", *Small Business Economics* (2021).

5 Definitief advies van het Fit for Future-platform over betalingsachterstand (europa.eu).

6 COM(2021) 350 final.

7 COM(2020) 103 final.

ook een vervolg op de aanbevelingen van het Fit for Future-platform in het advies van december 2021[8] en de resolutie van het Europees Parlement van 2019[9]. Daarnaast draagt dit initiatief bij tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de mededeling "Concurrentievermogen van de EU op lange termijn: blik op de periode na 2030"[10]. Deze herziening heeft in feite tot doel eerlijke handelstransacties tot stand te brengen, de veerkracht van kmo's en toeleveringsketens te vergroten, een breder gebruik van digitalisering te bevorderen en de financiële geletterdheid van ondernemers te verbeteren. De richtlijn betalingsachterstand maakt deel uit van het Refit-scorebord[11].

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De richtlijn betalingsachterstand hangt nauw samen met de richtlijn inzake oneerlijke handelspraktijken in de relaties tussen ondernemingen in de landbouw- en voedselvoorzieningsketen (de richtlijn oneerlijke handelspraktijken). De rechtsverhouding tussen beide teksten wordt toegelicht in de overwegingen 17 en 18 en artikel 3, lid 1, van de richtlijn oneerlijke handelspraktijken. De richtlijn oneerlijke handelspraktijken doet geen afbreuk aan de regels, rechtsmiddelen en gevolgen van de richtlijn betalingsachterstand. De bepalingen van de richtlijn betalingsachterstand doen evenmin afbreuk aan de regels die in de agrovoedingsindustrie van toepassing zijn op waardeverdelingsovereenkomsten, betalingen in het kader van de schoolregeling of bepaalde betalingen voor de verkoop van druiven, most en onverpakte wijn in de wijnsector.

De richtlijn betalingsachterstand regelt betalingen bij handelstransacties tussen aanbestedende diensten en hoofdaannemers en tussen aannemers en hun onderaannemers. Artikel 71, lid 3, van Richtlijn 2014/24/EU en artikel 88, lid 7, van Richtlijn 2014/25/EU betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten voorzien in de mogelijkheid voor de lidstaten om bepalingen vast te stellen inzake rechtstreekse betalingen aan onderaannemers.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

Artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) is de passende rechtsgrondslag voor dit initiatief om de doelstellingen ervan te verwezenlijken. Artikel 114 VWEU is de passende rechtsgrondslag voor maatregelen om de doelstellingen van artikel 26 VWEU (harmonisatie van nationale bepalingen) te verwezenlijken.

EU-optreden is vereist om ervoor te zorgen dat alle lidstaten over minimumvoorschriften beschikken om betalingsachterstand te voorkomen, over de juiste handhavings- en afschrikkende maatregelen beschikken om betalingsachterstand te bestrijden en over passende rechtsmiddelen beschikken. In dit verband is het gerichte optreden van de EU door middel van dit voorstel in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel.

De huidige richtlijn betalingsachterstand is een herschikking van de eerste richtlijn betalingsachterstand (Richtlijn 2000/35/EG), gebaseerd op artikel 95 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. De herziening ervan valt derhalve onder de

8 Definitief advies van het Fit for Future-platform over betalingsachterstand (europa.eu).
9 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0042_NL.html
10 COM(2023) 168 final.
11 https://op.europa.eu/webpub/com/refit-scoreboard/en/policy/10/10-6.html

gezamenlijke bevoegdheid (gedeelde bevoegdheid) van de EU en de regeringen van haar lidstaten.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Betalingsachterstand heeft gevolgen voor alle lidstaten. Om stipte betaling te vergemakkelijken, zijn strikte en gecoördineerde regels nodig. De uitvoering van 27 nationale oplossingen zou waarschijnlijk leiden tot een gebrek aan uniforme regels, versnippering van de eengemaakte markt en hogere kosten voor ondernemingen die grensoverschrijdend handel drijven. EU-optreden is gerechtvaardigd omdat betalingsachterstand gevolgen heeft voor alle handelstransacties bij overheidsopdrachten en tussen ondernemingen onderling, ongeacht hun omvang. Als herziening van de bestaande EU-wetgeving om de bepalingen ervan aan te scherpen, kan dit alleen op EU-niveau gebeuren.

EU-optreden is vereist om bepalingen inzake interest en vergoedingen vast te stellen, duidelijkere betalingsvoorwaarden voor transacties tussen ondernemingen vast te stellen, bepalingen inzake handhaving en controle vast te stellen en te zorgen voor synergieën met het kader voor overheidsopdrachten.

- **Evenredigheid**

Het geplande initiatief gaat niet verder dan nodig is om de doelstellingen ervan te verwezenlijken. Het levert voor ondernemingen alleen de kosten op die noodzakelijk zijn om deze doelstellingen te verwezenlijken en te voorzien in de onmiddellijke behoeften van degenen voor wie het bestemd is (bv. ondernemingen, met name kmo's) om betalingsachterstand te voorkomen en te zorgen voor stipte betaling.

- **Keuze van het instrument**

Het gekozen instrument is een verordening ter vervanging van de huidige richtlijn betalingsachterstand. Een verordening heeft tal van voordelen, waaronder het aanpakken van het grensoverschrijdende aspect van betalingsachterstand. Met een verordening worden belangrijke aspecten, zoals de maximumtermijn voor betalingen en verificatieprocedures, de interestvoet voor betalingsachterstand en het bedrag van de forfaitaire vergoeding, in de hele EU gelijk en rechtstreeks toepasselijk. Tegelijkertijd mogen de lidstaten strengere bepalingen over bepaalde aspecten vaststellen. De verordening bevat verplichtingen met betrekking tot handhavingsinstanties, bemiddelingssystemen, kredietbeheer, opleiding op het gebied van financiële geletterdheid en oneerlijke contractuele praktijken en bepalingen, maar het is aan de lidstaten om deze aan te vullen overeenkomstig hun nationale wetgeving. In de nieuwe verordening worden ook de bepalingen van de richtlijn betalingsachterstand opgenomen waarop de herziening niet van invloed is.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie achteraf/geschiktheidscontrole van de bestaande wetgeving**

In 2015 werden in een evaluatie achteraf van de richtlijn betalingsachterstand[12] de relevantie, de doeltreffendheid, de efficiëntie, de samenhang en de EU-meerwaarde ervan beoordeeld. De conclusie luidde dat de richtlijn relevant en efficiënt was en geen aanzienlijke kosten met zich

[12] https://publications.europa.eu/nl/publication-detail/-/publication/400ecc74-9a54-11e5-b3b7-01aa75ed71a1

meebracht voor ondernemingen of overheidsinstanties. Er werd echter ook opgemerkt dat te laat betaalde schuldeisers de hun bij de richtlijn verleende rechten niet lieten gelden uit vrees om de handelsbetrekkingen te schaden. In het advies van 2021 van het Fit for Future-platform[13] werden tien aanbevelingen gedaan over korte- en langetermijnmaatregelen om betalingsachterstand aan te pakken. De aanbevolen kortetermijnmaatregelen omvatten het omschrijven wat wordt verstaan onder kennelijk onbillijke praktijken en bedingen; het onderzoeken van omkering van de bewijslast naar de schuldenaar, om het voor schuldeisers gemakkelijker te maken om te bewijzen dat er sprake is van misbruik; het aanmoedigen van kmo's om hun rechten te doen gelden door advies en informatie te verstrekken over betalingstermijnen, waardoor betalingstermijnen transparant worden, en zelfregulering. De aanbevolen langetermijnmaatregelen omvatten het beperken van contractuele betalingstermijnen tot maximaal 30 dagen voor betalingen van een grote onderneming aan een kmo, e-facturering en overheidstoezicht.

- **Raadplegingen van belanghebbenden**

De Commissie heeft een breed scala aan belanghebbenden geraadpleegd, waaronder autoriteiten van de lidstaten, ondernemingen, met name kmo's, Europese en nationale bedrijfsverenigingen, particulieren en deskundigen uit de academische wereld. De raadplegingsactiviteiten omvatten een verzoek om input, een openbare raadpleging, een specifieke raadpleging van kmo's (kmo-panel), bilaterale interviews met de voornaamste belanghebbenden en besprekingen met vertegenwoordigers van de lidstaten. De verzamelde informatie werd gebruikt als input voor het voorstel.

Tussen 12 januari en 17 maart 2023 zijn naar aanleiding van het verzoek om input reacties ontvangen van 137 belanghebbenden en heeft de openbare raadpleging 117 reacties opgeleverd[14]. Het kmo-panel[15] vond plaats tussen 26 januari en 16 maart 2023 en leverde 939 reacties op.

De Commissie heeft bilaterale bijeenkomsten georganiseerd met de voornaamste belanghebbenden die ondernemingen, met name kmo's, vertegenwoordigen[16]. Betalingsachterstand werd ook besproken op 21 maart en 31 mei 2023 tijdens vergaderingen van het netwerk van kmo-gezanten. Met de deskundigengroep betalingsachterstand[17] hebben twee vergaderingen plaatsgevonden, en wel op 10 oktober 2022 en 13 januari 2023. Een grote meerderheid van de belanghebbenden bevestigde dat ondernemingen, met name kmo's, zwaar te lijden hebben onder betalingsachterstand.

Bijna alle geraadpleegde groepen belanghebbenden spraken hun steun uit voor de herziening van de richtlijn. Sommige belanghebbenden wezen er echter op dat strengere regels indruisen tegen de contractuele vrijheid van Europese ondernemingen. De meeste belanghebbenden steunden de optie om bij transacties tussen ondernemingen een maximale betalingstermijn vast te stellen, met een voorkeur voor 30 dagen. Slechts enkele belanghebbenden waren tegen het idee om de betalingstermijn te beperken. Veel belanghebbenden steunden de optie om

---

13 Final opinion 2021_SBGR2_06 Late payments_fup_0.pdf (europa.eu).

14 De feedback is hier beschikbaar: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13665-Late-payments-update-of-EU-rules_nl

15 Het kmo-panel stelt de Commissie in staat op gerichte wijze de standpunten van kmo's in te winnen en wordt georganiseerd in samenwerking met de partners van de Commissie in het Enterprise Europe Network.

16 De lijst van deze bijeenkomsten is als bijlage bij de effectbeoordeling gevoegd.

17 Register van deskundigengroepen van de Commissie en andere adviesorganen (europa.eu).

opleidingen op het gebied van kredietbeheer en financiële geletterdheid aan te bieden en een Europese waarnemingspost voor betalingen op te richten. Uit de raadpleging is gebleken dat de interest over en de vergoeding voor betalingsachterstand zelden worden betaald. De belanghebbenden waren voorstander van de automatische betaling van interest.

- **Bijeenbrengen en benutten van deskundigheid**

Bij het bijeenbrengen en benutten van deskundigheid heeft de Commissie gebruikgemaakt van de resultaten van bestaande evaluaties en verslagen: de evaluatie achteraf van de richtlijn betalingsachterstand[18], het verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over de tenuitvoerlegging van de richtlijn betalingsachterstand (en het ondersteunende werkdocument van de diensten van de Commissie)[19], de resolutie van het Europees Parlement over de tenuitvoerlegging van de richtlijn betalingsachterstand[20] en het advies van het Fit for Future-platform over de richtlijn betalingsachterstand[21].

De resultaten van studies en enquêtes werden ook in aanmerking genomen: de *European Payment Reports*[22], de verslagen over de evaluatie van de prestaties van kmo's[23], de JRC-studies over betalingsachterstand en bedrijven[24] en over de beoordeling van de economische impact van snellere betalingen bij transacties tussen bedrijven[25], en de studies van de Europese Commissie over transacties tussen ondernemingen[26] en over het opbouwen van een verantwoorde betalingscultuur[27].

De Commissie heeft ook rekening gehouden met verschillende recente arresten van het Europees Hof van Justitie. In de voorgestelde tekst van de verordening wordt verduidelijkt dat een forfaitaire vergoeding verschuldigd is per factuur en niet per contract, zoals vastgesteld in de prejudiciële beslissing in zaak C-585/20 van 20 oktober 2022[28]. In dezelfde beslissing heeft het Hof ook verduidelijkt dat de procedure voor aanvaarding of verificatie van goederen of diensten alleen in het contract mag worden opgenomen indien de aard van de goederen of diensten een dergelijke procedure rechtvaardigt. In het voorstel voor een verordening is ook het arrest in zaak C-122/18 van 28 januari 2020 verwerkt, waarin wordt geoordeeld dat de door de richtlijn aan de lidstaten opgelegde verplichting ertoe strekt dat hun overheidsinstanties de daarin vastgestelde betalingstermijnen daadwerkelijk in acht nemen[29]. Tot slot wordt in het voorstel voor een verordening verduidelijkt tot welke datum de interest

18 https://publications.europa.eu/nl/publication-detail/-/publication/400ecc74-9a54-11e5-b3b7-01aa75ed71a1

19 COM(2016) 534 final.

20 https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0042_NL.html

21 Definitief advies van het Fit for Future-platform over betalingsachterstand (europa.eu).

22 https://www.intrum.com/publications/european-payment-report/

23 Evaluatie van de prestaties van kmo's (europa.eu).

24 https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC121059

25 https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC130205

26 https://publications.europa.eu/nl/publication-detail/-/publication/c8b7391b-9b80-11e8-a408-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-103408786

27 https://op.europa.eu/nl/publication-detail/-/publication/cb4bc1bd-1467-11ed-8fa0-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search

28 Arrest van 20 oktober 2022, BFF Finance Iberia SAU/Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (PB C 53 van 15.2.2021, blz. 19) C-585/20, EU:C:2022:806, punten 42 en 53.

29 Arrest van 28 januari 2020, Europese Commissie/Italiaanse Republiek. C-122/18, EU:C:2020:41, punt 53.

voor betalingsachterstand doorloopt, overeenkomstig de prejudiciële beslissing in zaak C-256/15 van 15 december 2016[30].

- **Effectbeoordeling**

De Raad voor regelgevingstoetsing heeft de effectbeoordeling op 10 mei 2023 onderzocht en op 12 mei 2023 een positief advies met punten van voorbehoud uitgebracht[31]. De aanbevelingen van de Raad werden meegenomen in de definitieve versie van de effectbeoordeling. In de effectbeoordeling werden verschillende beleidsopties geanalyseerd om drie specifieke doelstellingen te verwezenlijken. In het kader van de eerste doelstelling, "**betalingsachterstand voorkomen**", zijn de genoemde beleidsmaatregelen **(beleidsoptie 1)** gericht op de onderhandelingsfase van een handelstransactie, omdat betalingsachterstanden vaak het gevolg zijn van onrechtmatige of oneerlijke betalingsvoorwaarden in het contract. Er zijn verschillende opties voor de maximale betalingstermijn bij transacties tussen ondernemingen beoordeeld, met inbegrip van de maximumduur van de verificatieprocedure om na te gaan of de goederen of diensten aan de contractvoorwaarden voldoen. De optie om, als preventieve maatregel, opleidingen op het gebied van kredietbeheer en financiële geletterdheid op ruimere schaal beschikbaar te stellen voor kmo's en het voor hen gemakkelijker te maken om daar toegang toe te krijgen, werd eveneens beoordeeld. In het kader van de tweede doelstelling, "**tijdige betaling vergemakkelijken**", hebben de genoemde beleidsmaatregelen **(beleidsoptie 2)** tot doel betalingsachterstand te bestrijden door ervoor te zorgen dat de betalingsregels worden gehandhaafd en de betalingstermijnen worden nageleefd, door de betaling van interest en een vergoeding verplicht te stellen en het bedrag van de forfaitaire vergoeding te herzien. Ook werden opties met betrekking tot handhaving en synergieën met openbare aanbestedingsprocedures beoordeeld. Voor de derde doelstelling, "**de verhaalmechanismen versterken, zorgen voor billijke betalingsvoorwaarden en de positie van ondernemingen versterken**", zijn de genoemde beleidsmaatregelen **(beleidsoptie 3)** gericht op billijkheid en de beschikbaarheid van doeltreffende verhaalmechanismen.

De **voorkeursoptie**: uit de beoordeling blijkt dat elke optie potentiële voordelen heeft, maar ook een aantal risico's met zich meebrengt als zij op zichzelf wordt uitgevoerd. Het maatregelenpakket waaraan de voorkeur wordt gegeven, omvat daarom de meest doeltreffende subopties van de beleidsopties 1, 2 en 3. Het pakket heeft verschillende voordelen ten opzichte van elke beleidsoptie afzonderlijk en neemt de inherente risico's van elke beleidsoptie grotendeels weg. De vaststelling van een maximale betalingstermijn, zoals in beleidsoptie 1a, zal waarschijnlijk aanzienlijk doeltreffender zijn als dit gepaard gaat met krachtige handhavingsmaatregelen en afschrikkende maatregelen tegen laattijdige betaling, zoals in beleidsoptie 2b. De afschrikkende werking van de automatische betaling van interest en een vergoeding wordt groter wanneer de mogelijkheid wordt weggenomen om deze bepalingen te omzeilen door onredelijk lange betalingstermijnen te bedingen. Maatregelen in het kader van beleidsoptie 3b zullen extra steun bieden voor het pakket. In de effectbeoordeling wordt voorzichtig aangenomen dat een vermindering van de betalingsachterstand met 35 % realistisch is door de vermindering van de betalingsachterstand met 23,4 % van beleidsoptie 1, 17,8 % van beleidsoptie 2 en 5,5 % van beleidsoptie 3 bij

[30] Arrest van 15 december 2016, Drago Nemec/Republika Slovenija. C-256/15, EU:C:2016:954, punt 59.

[31] https://single-market-economy.ec.europa.eu/system/files/2023-09/SEC_2023_313_1_IMPACT_ASSESSMENT_OPINION_EN_V2_P1_2888389.PDF
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023SC0313

elkaar op te tellen, ervan uitgaande dat de verschillende opties elkaar enigszins overlappen. De conclusie van de beoordeling van de optie in verband met de vorm van de rechtshandeling is dat een verordening de voorkeur geniet.

Voorkeursbeleidspakket 1a + 2a + 3b
Maximale betalingstermijn van 30 dagen bij transacties tussen ondernemingen.
Procedure voor aanvaarding of verificatie met een maximumduur van 30 dagen (geen afwijking).
De EU-lidstaten bevorderen de beschikbaarheid van opleidingen op het gebied van kredietbeheer en financiële geletterdheid, met inbegrip van digitale betaalinstrumenten voor kmo's.
Interest op betalingsachterstand wordt automatisch toegepast (het begrip "recht" is geschrapt) en de einddatum voor de aangroei van interest wordt verduidelijkt.
Voor elke te laat betaalde transactie is een forfaitaire vergoeding verschuldigd, die is verhoogd tot 50 EUR om rekening te houden met de inflatie.
De EU-lidstaten moeten instanties aanwijzen die verantwoordelijk zijn voor de handhaving van de wet, die op eigen initiatief of naar aanleiding van klachten onderzoeken uitvoeren en die bevoegd zijn om administratieve sancties op te leggen en de naam van overtreders bekend te maken. Gebruik van digitale instrumenten voor een doeltreffendere handhaving.
Bij overheidsopdrachten voor werken moeten de aanbestedende diensten en aanbestedende instanties controleren of de betaling aan de hoofdaannemer is doorgegeven aan de directe onderaannemers.
De EU-lidstaten moeten een nationaal bemiddelingssysteem opzetten om betalingsgeschillen bij handelstransacties op te lossen.
De EU-lidstaten moeten het probleem van oneerlijke contractvoorwaarden en praktijken via hun nationale wetgeving aanpakken.

Het voorkeurspakket brengt enige eenmalige kosten voor bedrijven met zich mee. Het vaststellen van een maximale betalingstermijn van 30 dagen en het verplicht stellen van betaling van interest brengt eenmalige aanpassingskosten met zich mee voor het bijwerken van de algemene voorwaarden om rekening te houden met de maximale betalingstermijn (56,1 miljoen EUR) en aangepaste vergoedingen (243 miljoen EUR). Als beide beleidsopties echter samen worden aangenomen, kunnen beide wijzigingen met één aanpassing worden doorgevoerd (243 miljoen EUR). Het voorkeurspakket brengt voor schuldenaren terugkerende handhavingskosten met zich mee voor de automatische betaling van compensatie (228,3 miljoen EUR interest, 3,23 miljard EUR vergoedingen) — wat echter een direct voordeel is voor schuldeisers — en terugkerende handhavingskosten met betrekking tot in de regelgeving voorgeschreven directe geldboeten (136,8 miljoen EUR). Deze kosten worden volledig vermeden als ondernemingen zich aan de regels houden en op tijd betalen. Het totale netto economische voordeel zal positief zijn omdat de kasstromen beter voorspelbaar en gemakkelijker te beheren zullen worden voor ondernemingen. De administratieve kosten voor hoofdaannemers bij overheidsopdrachten voor werken voor het verstrekken van bewijs van betaling aan onderaannemers bedragen 2,2 miljoen EUR voor de hele EU.

De voorkeursoptie zal de overheidsinstanties op verschillende manieren ten goede komen. Het voornaamste voordeel vloeit voort uit de verwachte algemene afname van het aantal betalingsachterstanden, wat minder faillissementen en daarmee gepaard gaande kosten voor de overheid betekent. De administratieve boeten die nationale handhavingsinstanties kunnen innen bij ondernemingen die te laat betalen, geraamd op maximaal 136,8 miljoen EUR, kunnen ook helpen om de kosten van de handhavingsinstanties te dekken. Daarnaast moeten overheidsinstanties profiteren van de bemiddelingssystemen waarin beleidsoptie 3b voorziet,

zowel direct (als de overheidsinstantie een geschil met een leverancier wil beslechten) als indirect (door de vermindering van de druk op het gerechtelijk apparaat).

Overheidsinstanties zullen enige kosten moeten dragen. Het bieden van toegang tot opleidingen op het gebied van kredietbeheer en financiële/digitale geletterdheid brengt enige aanpassingskosten met zich mee die afhankelijk zijn van de wijze waarop de lidstaten hun steun structureren, waardoor er geen definitieve inschatting van de kosten kan worden gemaakt. De terugkerende handhavingskosten voor de automatische betaling van interest en vergoedingen bij transacties tussen overheden en ondernemingen worden geraamd op respectievelijk 37,2 miljoen EUR en 0,53 miljard EUR per jaar. Deze kosten kunnen worden vermeden door op tijd te betalen. Wat betreft de herziening van de standaardcontractvoorwaarden om nieuwe vergoedingen op te nemen, wordt uitgegaan van 10 EUR aan kosten per orgaan, zoals in beleidsoptie 2. De lidstaten die geen handhavingsinstanties of bemiddelingssystemen hebben, zullen deze moeten opzetten en beheren, wat gepaard gaat met terugkerende handhavingskosten die worden geraamd op 60-65 miljoen EUR per jaar (handhavingsinstanties) en 10-40 miljoen EUR per jaar (bemiddelingsdiensten) voor de EU. Het wordt aan de lidstaten overgelaten om na te gaan of onderaannemers op tijd worden betaald bij overheidsopdrachten voor werken krachtens de richtlijnen inzake overheidsopdrachten. In dat geval zijn voor eventuele terugkerende handhavingskosten geen extra middelen nodig.

Dit initiatief draagt bij tot de verwezenlijking van verschillende duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's). Het draagt indirect bij tot economische groei en zal daarom leiden tot een beter ondernemingsklimaat op de eengemaakte markt (SDG 8). Uit raadplegingen van belanghebbenden is gebleken dat betalingsachterstand de belangrijkste oorzaak van angst en stress is en het vertrouwen in de markt ondermijnt. Door het vergroten van de beschikbaarheid van en het vergemakkelijken van de toegang tot kredietbeheer en financiële geletterdheid verbetert het kwaliteitsonderwijs (SDG 4). Door de zaken eerlijker te maken, door de toegang van kmo's tot financiële diensten, met inbegrip van betaalbare kredieten, te verbeteren en het voor kmo's gemakkelijker te maken om in waardeketens en markten te integreren, draagt deze herziening bij tot de verwezenlijking van SDG 9. Deze herziening is in overeenstemming met de doelstellingen inzake klimaatneutraliteit van Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021.

- **Geschiktheid en vereenvoudiging van de regelgeving**

De voorgestelde verordening zal zaken vereenvoudigen door middel van een uniforme en bindende aanpak van de bestrijding van betalingsachterstand, die van toepassing is op ondernemingen van elke omvang en waarbij geen uitzonderingen worden gemaakt voor kmo's. Alle maatregelen zijn afgestemd op kmo's, maar uiteindelijk zullen ondernemingen van elke omvang ervan profiteren. Aangezien micro-ondernemingen echter meer te lijden hebben onder betalingsachterstand dan andere kmo's, zullen de verwachte voordelen zich eerder voordoen in de vorm van betere prestaties van ondernemingen met nul tot negen werknemers.

De voordelen van vereenvoudiging zullen voortvloeien uit de vaststelling van strikte en uniforme betalingstermijnen, waardoor onderhandelingen minder tijd in beslag zullen nemen. Het vaststellen van een maximale betalingstermijn zal de "angstfactor" verminderen van kleinere marktspelers die momenteel vaak oneerlijke betalingsvoorwaarden aanvaarden wanneer zij zakendoen met grotere marktdeelnemers. Ten minste 30 % van de kmo's in de EU zal naar verwachting rechtstreeks van deze bepaling profiteren. Door de vaststelling van een maximale betalingstermijn te combineren met afschrikkende maatregelen zoals

automatisch verschuldigde interest en (hogere) vergoedingen, zou het aantal te laat betaalde facturen moeten afnemen en zouden de kosten in verband met de moeite en tijd die wordt besteed aan het achternazitten van laattijdige betalers aanzienlijk worden verminderd. Volgens schattingen bedraagt het aantal mensdagen per jaar dat een onderneming besteedt aan het achternazitten van laattijdige betalers van 5 dagen in Duitsland tot meer dan 15 dagen in Spanje[32]. Zelfs op basis van zeer voorzichtige aannamen zouden er jaarlijks in totaal 27,4 miljoen mensuren kunnen worden bespaard voor de economie van de EU-27, wat overeenkomt met 5 845,4 miljoen EUR, door betalingsachterstand te ontmoedigen.

De vaststelling van een maximale betalingstermijn en een maximumduur voor de verificatieprocedure zal bijdragen tot beter voorspelbare kasstromen. Het voorstel voorziet ook in een herverdeling van de financiële lasten en kosten op basis van billijke voorwaarden door ervoor te zorgen dat elke onderneming betaalt voor de liquiditeit die zij nodig heeft. Momenteel leidt het voor kleinere ondernemingen, of voor ondernemingen met een zwakkere marktpositie, tot een grote administratieve belasting om financiering te verkrijgen tegen een kostprijs die rekening houdt met hun risiconiveau. Tegelijkertijd biedt betalingsachterstand ondernemingen in een minder risicovolle positie, en waarvoor het eenvoudiger en goedkoper is om financiering te verkrijgen, makkelijk commercieel krediet.

Tot slot wordt het dankzij het voorstel gemakkelijker voor ondernemingen om hun rechten te doen gelden door de toegang tot een doeltreffende voorziening in rechte via bemiddeling te vergemakkelijken, aangezien op dit moment een gerechtelijke procedure de enige beschikbare en vaak duurdere en meer tijdrovende optie is. Door bemiddeling zouden ondernemingen jaarlijks 27 miljoen EUR aan vermeden rechtszaken kunnen besparen.

- **Gevolgen voor het concurrentievermogen**

Het voorstel zal waarschijnlijk positieve gevolgen hebben voor het concurrentievermogen op het gebied van prijs/kosten en innovatie. Met een toegenomen, stabielere en beter voorspelbare totale kasstroom beschikken ondernemingen over meer liquiditeit om in innovatie te investeren of kunnen zij kostenbesparingen doorberekenen aan consumenten. De financieringskosten dalen doordat banken de risico's van hun eigen cliënten rechtstreeks financieren. Het voorgestelde initiatief zou ook de voorwaarden voor zakendoen beter voorspelbaar maken, wat zou leiden tot een gunstiger ondernemingsklimaat. Het zal naar verwachting alle marktdeelnemers ten goede komen, maar grotere gevolgen hebben voor kmo's dan voor grote ondernemingen. Grote ondernemingen betalen vaker te laat dan kmo's, zodat de kans groter is dat zij een deel van de kosten zullen dragen die in de voorkeursbeleidsoptie zijn vastgesteld.

Vanuit het oogpunt van het internationale concurrentievermogen zullen ondernemingen die in- of uitvoertransacties verrichten, ongetwijfeld te maken krijgen met verschillen in de betalingstermijnen (tussen hun schulden en vorderingen). Ondernemingen zullen de uit deze verschillen voortvloeiende risico's moeten beheren, bijvoorbeeld door met hun internationale partners overeenstemming te bereiken over het recht dat van toepassing is op het contract, waarin wordt bepaald welke partij deze risico's op zich neemt. Het is dan aan die partij om een passende manier te vinden om het verschil te financieren. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de risico's, waaronder het risico niet te worden betaald, onder marktvoorwaarden worden afgedekt door verstrekkers van handelsfinanciering (bijvoorbeeld door middel van

[32] https://www.sage.com/en-gb/blog/wp-content/uploads/sites/10/2017/12/Domino-Effect-Late-Payments-Research-Sage.pdf

vooruitbetaling, een kredietbrief, open rekeningen of zendingen[33]). Deze handelsfinancieringsoplossingen beperken het effect van de invoering van een verplichte maximale betalingstermijn aanzienlijk.

Het risico dat ondernemingen bij internationale transacties systematisch kiezen voor lange betalingstermijnen krachtens de wetgeving van derde landen om ondernemingen die op EU-regels aandringen te ondermijnen, wordt eveneens beperkt geacht. Veel partnerlanden van de EU, zoals Canada, de VS, Turkije en het VK, kennen reeds wetgeving inzake betalingsachterstand. Dit scenario heeft zich niet echt voorgedaan in de EU, waar sommige landen, zoals Nederland, strengere wetgeving inzake betalingen kennen dan andere.

- **ICT-ontwikkelingen in aanmerking genomen**

De richtlijn betalingsachterstand trad in werking in een wereld die aanzienlijk minder digitaal was. In de periode van tien jaar waarin de richtlijn is uitgevoerd, heeft de digitalisering grote gevolgen gehad voor alle aspecten van de samenleving, waaronder de wijze waarop ondernemingen worden beheerd, en zijn ondernemingen anders gaan communiceren of hun producten en diensten anders in de handel gaan brengen. De maatregelen van dit voorstel passen bij dit hedendaagse kader en zijn daarom “standaard digitaal”.

Digitale instrumenten en oplossingen spelen een belangrijke rol in sommige van de voorgestelde maatregelen en zullen van invloed zijn op de haalbaarheid en kosteneffectiviteit ervan. Dit is het geval voor de verplichting om instanties aan te wijzen die verantwoordelijk zijn voor de handhaving van de betalingsregels. De lidstaten wordt ook verzocht kmo’s aan te moedigen digitale instrumenten te gebruiken die helpen om sneller te worden betaald, en het voor hen gemakkelijker te maken toegang te krijgen tot opleidingen op het gebied van financiële geletterdheid en kredietbeheer, met inbegrip van opleidingen over het gebruik van digitale betaalinstrumenten.

- **Grondrechten**

Het voorstel bevordert de uitvoering van artikel 16 van het Handvest van de grondrechten betreffende de vrijheid van ondernemerschap. Stipte betalingen vergroten het vertrouwen in de markt en stimuleren ondernemerschap.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel zal naar verwachting bepaalde budgettaire gevolgen hebben voor de lidstaten. Die gevolgen worden beschreven in het desbetreffende deel van de effectbeoordeling.

Het voorstel zal naar verwachting geen gevolgen hebben voor de EU-begroting. De huidige EU-waarnemingspost voor betalingen[34] zou de monitoring van het voorstel met bestaande middelen kunnen ondersteunen.

---

33 https://www.trade.gov/methods-payment

34 https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/late-payment-directive/eu-payment-observatory_en#:~:text=The%20EU%20Observatory%20of%20Payments,commercial%20transactions%20in%20the%20EU

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Het welslagen van het initiatief zal worden bepaald op basis van het bereiken van de volgende streefdoelen:

- vermindering met 35 % van het percentage ondernemingen dat betalingsachterstand als een probleem meldt (de vooruitgang zal worden afgemeten aan de benchmarkwaarde van de enquête over toegang tot financiering van ondernemingen van 2022 voor alle ondernemingen: het streefcijfer is 28 %, ten opzichte van een referentiescenario van 43 %);
- vermindering met 35 % van het percentage ondernemingen in elke afzonderlijke grootteklasse dat betalingsachterstand als een probleem meldt (de vooruitgang zal worden afgemeten aan de referentiewaarden van de enquête over toegang tot financiering van ondernemingen van 2022 voor grootteklassen (het streefcijfer ligt tussen 26 en 31 %, ten opzichte van een referentiescenario van 40 tot 47 %).

De Commissie zal de gevolgen van de beleidsopties met betrekking tot betalingsachterstand vier jaar na de inwerkingtreding van de voorgestelde verordening controleren en evalueren. De toepassing van de EU-regels en de gevolgen ervan kunnen worden gecontroleerd aan de hand van jaarverslagen die de lidstaten op eigen initiatief opstellen, aangevuld met verslagen van derden uit de particuliere sector. Dergelijke verslagen bevatten doorgaans nadere bijzonderheden over het betalingsgedrag bij transacties tussen ondernemingen in de lidstaten en de naleving van de EU-regels, alsook over de activiteiten van de handhavingsautoriteiten, bijvoorbeeld wat betreft het aantal ontvangen klachten en het aantal ingestelde onderzoeken. De jaarverslagen moeten door de Commissie en de nationale bevoegde autoriteiten worden besproken. De huidige EU-waarnemingspost voor betalingen zou zo nodig ook steun kunnen verlenen in de vorm van thematische verslagen.

Bijlage 24 bij de effectbeoordeling bevat meer informatie, waaronder een niet-limitatieve lijst van mogelijke controle-indicatoren.

- **Artikelsgewijze toelichting**

Artikel 1 (Toepassingsgebied) bevestigt het huidige toepassingsgebied en verduidelijkt dat de verordening niet van toepassing zal zijn op betalingen voor transacties met consumenten, betalingen bij wijze van schadeloosstelling, betalingen in verband met schulden die het onderwerp zijn van een insolventieprocedure, met inbegrip van schuldsaneringsprocedures. In de huidige richtlijn betalingsachterstand worden al deze uitzonderingen genoemd, maar met het oog op meer duidelijkheid zijn zij in deze nieuwe tekst allemaal samengevoegd in artikel 1.

Artikel 2 (Definities) bevat de meeste definities van de huidige richtlijn en er zijn nieuwe definities toegevoegd: “procedure voor aanvaarding of verificatie”, “schuldenaar” en “schuldeiser”.

Artikel 3 (Betalingstermijnen) is strenger dan de artikelen 3 en 4 van de huidige richtlijn, omdat de betalingstermijn en de duur van de procedure voor aanvaarding of verificatie worden beperkt tot maximaal 30 dagen en omdat elke verwijzing naar het begrip “kennelijk onbillijke praktijken en bedingen” is geschrapt.

De uitzonderingen voor een maximale betalingstermijn van 60 dagen voor de gezondheidszorg en overheidsinstanties die economische activiteiten uitoefenen, zoals bepaald in artikel 4, lid 4, punt a), en artikel 4, lid 4, punt b), van de huidige richtlijn, zijn geschrapt.

In dit artikel wordt uitgelegd dat de bepalingen van deze verordening geen afbreuk mogen doen aan eventuele kortere termijnen waarin het nationale recht voorziet.

Artikel 4 (Betalingen aan onderaannemers bij overheidsopdrachten) is een nieuwe bepaling om te steunen dat betalingen worden doorgegeven in de toeleveringsketen bij overheidsopdrachten voor werken, door van de hoofdaannemer te verlangen dat hij aantoont dat rechtstreekse onderaannemers zijn betaald.

Artikel 5 (Interest voor betalingsachterstand) is een nieuwe bepaling. Het artikel bouwt voort op de bepalingen van de artikelen 3 en 4 van de huidige richtlijn en er wordt in verduidelijkt dat interest voor betalingsachterstand automatisch verschuldigd is wanneer aan de noodzakelijke voorwaarden is voldaan. Ook schrijft het voor dat de schuldenaar de schuldeiser alle informatie moet verstrekken die hij nodig heeft om ervoor te zorgen dat een factuur kan worden aanvaard. In dit nieuwe artikel 5 wordt tevens verduidelijkt dat interest voor betalingsachterstand aangroeit totdat de hoofdsom wordt betaald, in overeenstemming met de jurisprudentie.

Artikel 6 (Interestvoet voor betalingsachterstand) is nieuw. Het harmoniseert de interestvoet voor betalingsachterstand.

Artikel 7 (Betalingsregelingen) weerspiegelt de inhoud van artikel 5 van de huidige richtlijn.

Artikel 8 (Vergoeding van invorderingskosten) komt overeen met artikel 6 van de huidige richtlijn. Het brengt de forfaitaire vergoeding in overeenstemming met de inflatie en verduidelijkt dat dit forfaitaire bedrag verschuldigd is voor elke afzonderlijke transactie die te laat wordt betaald.

Artikel 9 (Nietige contractvoorwaarden en praktijken) is nieuw. Het vervangt artikel 7 van de huidige richtlijn. Het voorziet in schrapping van het begrip “kennelijk onbillijk” en het bevat een lijst van praktijken die krachtens de verordening nietig zijn.

Artikel 10 (Eigendomsvoorbehoud) komt overeen met artikel 9 van de huidige richtlijn.

Artikel 11 (Transparantie) komt overeen met artikel 8 van de huidige richtlijn.

Artikel 12 (Invorderingsprocedures voor onbetwiste schulden) komt overeen met artikel 10 van de huidige richtlijn.

Artikel 13 (Handhavingsautoriteiten) is nieuw. Hierin wordt bepaald dat de lidstaten nationale autoriteiten moeten aanwijzen die verantwoordelijk zijn voor de handhaving van de verordening en die moeten samenwerken met de Commissie en andere relevante nationale handhavingsinstanties.

Artikel 14 (Bevoegdheden van de handhavingsautoriteiten) is nieuw. Het bevat een lijst van de bevoegdheden die de handhavingsautoriteiten moeten hebben om ervoor te zorgen dat de verordening wordt gehandhaafd.

Artikel 15 (Klachten en vertrouwelijkheid) is nieuw. Het bevat de voorwaarden waaronder schuldeisers en verenigingen van schuldeisers een klacht kunnen indienen over betalingsachterstanden, alsook de verplichtingen van de handhavingsautoriteiten met betrekking tot klachten.

Artikel 16 (Alternatieve geschillenbeslechting) is nieuw. Het bevordert het vrijwillige gebruik van doeltreffende en onafhankelijke alternatievegeschillenbeslechtingsmechanismen voor een snellere beslechting van geschillen tussen schuldeisers en schuldenaren, zonder hun commerciële relatie te schaden.

Artikel 17 (Digitale instrumenten en opleiding op het gebied van kredietbeheer en financiële geletterdheid) is nieuw. Het moet ervoor zorgen dat digitale instrumenten worden gebruikt met het oog op de handhaving van de verordening en dat instrumenten voor kredietbeheer en opleidingen op het gebied van financiële geletterdheid voor kmo's worden bevorderd, teneinde betalingsachterstanden te verminderen.

Artikel 18 (Verslag) komt overeen met artikel 11 van de huidige richtlijn en bepaalt dat de Commissie vier jaar na de inwerkingtreding van de verordening verslag moet uitbrengen over de uitvoering ervan.

Artikel 19 (Intrekking) is het equivalent van artikel 13 van de huidige richtlijn, aangepast aan een verordening.

Artikel 20 (Inwerkingtreding en toepassing) is het equivalent van artikel 14 van de huidige richtlijn, aangepast aan een verordening.

2023/0323 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité[1],

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Wanneer marktdeelnemers op de interne markt goederen en diensten aan andere marktdeelnemers of aan overheidsinstanties leveren, gebeurt dit meestal op basis van betaling op termijn, waarbij de leverancier de afnemer een betalingstermijn toekent die door partijen is overeengekomen, in de factuur van de leverancier is vermeld of wettelijk is vastgesteld.

(2) Veel betalingen voor handelstransacties tussen marktdeelnemers onderling of tussen marktdeelnemers en overheidsinstanties worden later verricht dan contractueel is overeengekomen of in de algemene handelsvoorwaarden of wettelijk is vastgelegd.

(3) Betalingsachterstanden zijn rechtstreeks van invloed op de liquiditeit en de voorspelbaarheid van kasstromen, waardoor de behoefte aan werkkapitaal toeneemt en de toegang van een onderneming tot externe financiering in het gedrang komt. Dit heeft gevolgen voor het concurrentievermogen, vermindert de productiviteit, leidt tot ontslagen, vergroot de kans op insolventie en faillissementen en vormt een cruciale belemmering voor groei. De schadelijke gevolgen van betalingsachterstanden treffen de hele toeleveringsketen, aangezien de betalingsachterstand vaak wordt doorgegeven aan leveranciers. Kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), die afhankelijk zijn van regelmatige en voorspelbare kasstromen, hebben zwaar te lijden onder deze negatieve gevolgen. Betalingsachterstand vormt dus een probleem voor de economie van de Unie vanwege de negatieve economische en sociale gevolgen ervan.

(4) Hoewel rechtsvorderingen in verband met betalingsachterstand al zijn vergemakkelijkt door de Verordeningen (EG) nr. 805/2004[2], (EG) nr. 1896/2006[3], (EG) nr. 861/2007[4]

---

1 PB C […] van […], blz. […].

2 Verordening (EG) nr. 805/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot invoering van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen (PB L 143 van 30.4.2004, blz. 15).

en (EU) nr. 1215/2012[5] van het Europees Parlement en de Raad, moeten er aanvullende bepalingen worden vastgesteld om betalingsachterstanden bij handelstransacties te ontmoedigen.

(5) Ondernemingen moeten overal op de interne markt onder zodanige omstandigheden zaken kunnen doen dat grensoverschrijdende transacties geen grotere risico's met zich meebrengen dan binnenlandse transacties. Wanneer voor binnenlandse en grensoverschrijdende transacties wezenlijk verschillende regels van toepassing zijn, is er sprake van concurrentievervalsing.

(6) Richtlijn 2011/7/EU van het Europees Parlement en de Raad[6] bevat regels ter bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties. In 2019 heeft het Europees Parlement verschillende tekortkomingen van die richtlijn vastgesteld. In de kmo-strategie voor een duurzaam en digitaal Europa[7] werd ertoe opgeroepen te zorgen voor een omgeving zonder betalingsachterstand voor kmo's en om de handhaving van Richtlijn 2011/7/EU te versterken. In 2021 heeft het Fit for Future-platform in zijn advies de aandacht gevestigd op kritieke kwesties bij de uitvoering van die richtlijn. De belangrijkste tekortkomingen die in deze initiatieven zijn vastgesteld, houden verband met de dubbelzinnige bepalingen inzake het begrip "kennelijk onbillijk" in verband met de betalingstermijnen voor transacties tussen bedrijven, de oneerlijke betalingspraktijken en de termijnen voor de procedures voor aanvaarding en verificatie, met de forfaitaire vergoeding, met de asymmetrie van de regels voor betalingstermijnen tussen transacties tussen overheden en bedrijven enerzijds en tussen bedrijven onderling anderzijds, met het ontbreken van een maximale betalingstermijn voor handelstransacties tussen bedrijven, met het gebrek aan controle op de naleving en de handhaving, met het ontbreken van instrumenten om de informatie-asymmetrie tegen te gaan en instrumenten waarmee schuldeisers actie kunnen ondernemen tegen hun schuldenaren, en met het gebrek aan synergieën met het kader voor overheidsopdrachten.

(7) Om die tekortkomingen te verhelpen, moet Richtlijn 2011/7/EU worden vervangen.

(8) Er moeten bepalingen worden vastgesteld om betalingsachterstand bij handelstransacties, die bestaan uit het leveren van goederen of het verrichten van diensten tegen vergoeding, te voorkomen, ongeacht of deze plaatsvinden tussen ondernemingen onderling of tussen ondernemingen en aanbestedende diensten/instanties, waarbij laatstgenoemden de schuldenaar zijn, aangezien deze aanbestedende diensten/instanties een aanzienlijke hoeveelheid betalingen aan ondernemingen verrichten.

(9) Voor overheidsopdrachten voor werken en voor bouw- en technische werken zijn de betalingstermijnen erg vaak overdreven lang en doen zich erg vaak buitensporig lange

---

3 Verordening (EG) nr. 1896/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 tot invoering van een Europese betalingsbevelprocedure (PB L 399 van 30.12.2006, blz. 1).

4 Verordening (EG) nr. 861/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 tot vaststelling van een Europese procedure voor geringe vorderingen (PB L 199 van 31.7.2007, blz. 1).

5 Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (PB L 351 van 20.12.2012, blz. 1).

6 Richtlijn 2011/7/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties (PB L 48 van 23.2.2011, blz. 1).

7 COM(2020) 103 final.

vertragingen voor. Daarom moet deze verordening ook op die activiteiten van toepassing zijn.

(10) Transacties met consumenten, betalingen bij wijze van schadeloosstelling, met inbegrip van betalingen uit hoofde van verzekeringspolissen, en betalingsverplichtingen die kunnen worden geannuleerd, uitgesteld of kwijtgescholden krachtens of in verband met insolventieprocedures of herstructureringsprocedures, met inbegrip van preventieve herstructureringsprocedures uit hoofde van Richtlijn (EU) 2019/1023 van het Europees Parlement en de Raad[8], moeten van het toepassingsgebied van deze verordening worden uitgesloten.

(11) Betalingsachterstand is een vorm van contractbreuk die, doordat er vaak geen of een lage interest op wordt aangerekend of doordat invorderingsprocedures traag verlopen, voor schuldenaren financieel aantrekkelijk is. Een ingrijpende verandering in de richting van een cultuur van stipte betaling, waarbij de uitsluiting van het recht om interest voor betalingsachterstand in rekening te brengen nietig is, is nodig om deze tendens te keren en om betalingsachterstand te ontmoedigen. Bijgevolg moeten contractuele betalingstermijnen worden beperkt tot 30 kalenderdagen, zowel voor transacties tussen ondernemingen als voor transacties tussen overheden en ondernemingen, waarbij de overheidsinstantie de schuldenaar is.

(12) De procedures voor aanvaarding of verificatie, waarbij de conformiteit van de geleverde goederen of de verrichte diensten met de eisen van het contract wordt vastgesteld, en voor de verificatie van de juistheid en conformiteit van de factuur worden vaak gebruikt om de betalingstermijn opzettelijk uit te stellen. De opneming ervan in het contract moet daarom objectief gerechtvaardigd zijn door de bijzondere aard van dat contract of door bepaalde kenmerken ervan[9]. Daarom moet het in voorkomend geval alleen mogelijk zijn om een dergelijke procedure voor aanvaarding of verificatie in een contract op te nemen wanneer dat overeenkomstig de nationale wetgeving vanwege de specifieke aard van de goederen of diensten nodig wordt geacht. Om te voorkomen dat de procedure voor aanvaarding of verificatie wordt gebruikt om de betalingstermijn te verlengen, moeten de bijzonderheden van die procedure, met inbegrip van de duur ervan, duidelijk in het contract worden beschreven. Daarom moet de schuldenaar ook onmiddellijk na ontvangst van de verhandelde goederen en/of diensten de procedure voor aanvaarding of verificatie starten, ongeacht of de schuldeiser een factuur of een gelijkwaardig betalingsverzoek heeft verstrekt. Om de verwezenlijking van de doelstellingen van deze verordening niet in gevaar brengen, is het passend om een maximumduur voor procedures voor aanvaarding of verificatie vast te stellen.

(13) Deze verordening mag geen afbreuk doen aan eventuele kortere termijnen waarin het nationale recht voorziet en die gunstiger zijn voor de schuldeiser.

(14) Overheidsopdrachten kunnen een belangrijke rol spelen bij het verbeteren van het betalingsgedrag. Daarom moeten er grotere synergieën tot stand worden gebracht tussen het beleid en de regels inzake overheidsopdrachten en de doelstellingen inzake

---

8 Richtlijn (EU) 2019/1023 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende preventieve herstructureringsstelsels, betreffende kwijtschelding van schuld en beroepsverboden en betreffende maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van procedures inzake herstructurering, insolventie en kwijtschelding van schuld, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 (PB L 172 van 26.6.2019, blz. 18).

9 Arrest van 20 oktober 2022 in zaak C-585/20, BFF Finance Iberia SAU/Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León, EU:C:2022:806 (PB C 53 van 15.2.2021, blz. 19), punt 53.

stipte betaling. Met name bij openbare bouwwerken worden onderaannemers vaak niet op tijd betaald door de hoofdaannemer, zelfs wanneer de aanbestedende diensten of aanbestedende instanties de contractuele betalingen wel aan hem hebben verricht, waardoor mogelijk een schadelijk domino-effect in de toeleveringsketen ontstaat. Het is derhalve passend dat aannemers bewijs leveren aan aanbestedende diensten en aanbestedende instanties dat zij hun rechtstreekse onderaannemers hebben betaald.

(15) Met het oog op de samenhang van de wetgeving van de Unie moeten de definities van "aanbestedende diensten" en "aanbestedende instanties" in de Richtlijnen 2014/23/EU[10], 2014/24/EU[11], 2014/25/EU[12] en 2009/81/EG[13] van het Europees Parlement en de Raad ook voor de toepassing van deze verordening gelden.

(16) De interest die voor betalingsachterstand verschuldigd is, moet als enkelvoudige interest in dagen worden berekend. Interest voor betalingsachterstand komt bovenop het verschuldigde bedrag. De schuldenaar wordt pas geacht aan zijn verplichtingen te hebben voldaan wanneer de schuldeiser de betaling van het verschuldigde bedrag, met inbegrip van de interest daarover en de bijbehorende forfaitaire vergoeding, ontvangt. Het bedrag aan interest voor betalingsachterstand moet blijven aangroeientotdat het verschuldigde bedrag aan de schuldeiser wordt betaald.

(17) Het mag voor de schuldeiser niet mogelijk zijn afstand te doen van zijn recht op interest voor betalingsachterstand, aangezien interest voor betalingsachterstand een dubbele functie heeft: het compenseren van een deel van de door de schuldeiser geleden schade als gevolg van de vertraging en het bestraffen van de schuldenaar voor contractbreuk. Om de ontvangst van interest en vergoedingen in geval van betalingsachterstand door de schuldeiser te vergemakkelijken, moet de schuldeiser automatisch het recht hebben om deze in te vorderen, behalve wanneer de betalingsachterstand niet te wijten is aan de schuldenaar.

(18) Om betalingsachterstand te ontmoedigen, moeten schuldeisers een redelijke schadeloosstelling ontvangen voor de invorderingskosten als gevolg van de betalingsachterstand. Deze kosten moeten de invordering van de administratieve kosten en een vergoeding voor de interne kosten als gevolg van de betalingsachterstand omvatten, en moeten worden verhoogd met interest voor betalingsachterstand voor elke handelstransactie die te laat is betaald, zoals bepaald door het Hof van Justitie[14]. Het vaste minimumbedrag voor de vergoeding van invorderingskosten moet worden bepaald zonder afbreuk te doen aan nationale bepalingen volgens welke een nationale rechter een schuldeiser een vergoeding kan

---

10 Richtlijn 2014/23/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 1).

11 Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 65).

12 Richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van opdrachten in de sectoren water- en energievoorziening, vervoer en postdiensten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/17/EG (PB L 94 van 28.3.2014, blz. 243).

13 Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, en tot wijziging van Richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG (PB L 216 van 20.8.2009, blz. 76).

14 Arrest van 20 oktober 2022, BFF Finance Iberia SAU/Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León, C-585/20, ECLI:EU:C:2022:806.

toekennen voor extra schade in verband met de betalingsachterstand van de schuldenaar.

(19) Het moet mogelijk zijn in termijnen of gespreid te betalen. Wel moet elke afzonderlijke termijn of deelbetaling conform de overeengekomen voorwaarden worden voldaan en onderworpen zijn aan de in deze verordening vastgestelde regels inzake betalingsachterstand.

(20) Naast het vaste bedrag ter dekking van interne invorderingskosten moeten schuldeisers ook recht hebben op een redelijke vergoeding van de overige invorderingskosten die ontstaan door betalingsachterstand van een schuldenaar. Het gaat daarbij onder meer om de kosten die schuldeisers moeten maken voor het inschakelen van een advocaat of incassobureau.

(21) Misbruik van contractvrijheid ten nadele van de schuldeiser moet worden vermeden. Dit impliceert dat een contractuele bepaling of een praktijk met betrekking tot de betalingsdatum of -termijn, de betaling van rente voor betalingsachterstand of de daarvoor geldende interestvoet, de vergoeding voor invorderingskosten, verlenging van de duur van de procedure voor aanvaarding of verificatie of het opzettelijk uitstellen of verhinderen van het tijdstip van verzending van de factuur, die niet in overeenstemming is met deze verordening, nietig moet zijn.

(22) Met het oog op de intensivering van de inspanningen om misbruik van contractvrijheid ten nadele van schuldeisers te vermijden, moeten organisaties die officieel zijn erkend als belangenbehartiger van schuldeisers of organisaties die een rechtmatig belang hebben bij het vertegenwoordigen van ondernemingen, zich tot de nationale rechter of administratieve instanties kunnen wenden om betalingsachterstand te voorkomen.

(23) Om de volledige betaling van het verschuldigde bedrag te garanderen, is het belangrijk ervoor te zorgen dat de verkoper eigenaar blijft van de goederen totdat de prijs volledig is betaald wanneer koper en verkoper vóór de levering van de goederen uitdrukkelijk een eigendomsvoorbehoud zijn overeengekomen.

(24) Om een correcte uitvoering van deze verordening te waarborgen, is het belangrijk te zorgen voor transparantie met betrekking tot de rechten en plichten uit hoofde van deze verordening. Om ervoor te zorgen dat de juiste interestvoeten worden toegepast, is het belangrijk dat de lidstaten en de Commissie deze openbaar maken.

(25) De sancties voor betalingsachterstand kunnen slechts ontmoedigend werken indien zij vergezeld gaan van snelle en voor de schuldeiser efficiënte invorderingsprocedures. Daarom moeten doelmatige invorderingsprocedures voor onbetwiste schulden openstaan voor alle schuldeisers die gevestigd zijn in de Unie.

(26) Om de naleving van deze verordening te vergemakkelijken en te waarborgen, moeten de lidstaten handhavingsautoriteiten voor deze verordening aanwijzen die hun verplichtingen en taken objectief en eerlijk uitvoeren en ervoor zorgen dat particuliere ondernemingen en overheidsinstanties gelijk worden behandeld. Die handhavingsautoriteiten moeten op eigen initiatief onderzoeken uitvoeren, klachten opvolgen, en onder meer bevoegd zijn om sancties op te leggen en hun besluiten regelmatig bekend te maken. Daarnaast moeten de lidstaten met het oog op een doeltreffendere handhaving zoveel mogelijk gebruikmaken van digitale instrumenten.

(27) Om voor eenvoudige en toegankelijke rechtsmiddelen te zorgen, moeten de lidstaten het vrijwillige gebruik van doeltreffende en onafhankelijke alternatievegeschillenbeslechtingsmechanismen bevorderen om betalingsgeschillen bij handelstransacties op te lossen.

(28) Betalingsverzoeken gaan in op het moment van facturering, en facturen zijn belangrijke documenten in de keten van transacties voor de levering van goederen en de verrichting van diensten, onder om de betalingstermijnen te bepalen. Het is belangrijk om de invoering van systemen te stimuleren die rechtszekerheid bieden wat betreft de exacte datum van ontvangst van facturen door schuldenaren, ook bij elektronische facturering, waarbij de ontvangst van facturen kan dienen als elektronisch bewijsmateriaal, dat deels onder de bepalingen inzake facturering van Richtlijn 2006/112/EG van de Raad[15] en Richtlijn 2014/55/EG van het Europees Parlement en de Raad[16] valt.

(29) Daadwerkelijke toegang van ondernemingen, met name kmo's, tot opleidingen op het gebied van kredietbeheer en financiële geletterdheid kan een aanzienlijk effect hebben op het verminderen van betalingsachterstanden, het onderhouden van optimale kasstromen, het verminderen van het risico op wanbetaling en het vergroten van het groeipotentieel. In veel gevallen beschikken kmo's echter niet over de capaciteit om in dergelijke opleidingen te investeren, en het aanbod aan opleidingen en opleidingsmateriaal omde kennis van kmo's op het gebied van krediet- en factuurbeheer te verbeteren, is momenteel zeer beperkt. Het is daarom passend te bepalen dat de lidstaten ervoor moeten zorgen dat opleidingen op het gebied van kredietbeheer en financiële geletterdheid beschikbaar en toegankelijk zijn voor kmo's, onder meer met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten voor tijdige betalingen.

(30) Sommige bepalingen van deze verordening houden verband met de bepalingen van Richtlijn (EU) 2019/633 van het Europees Parlement en de Raad[17]. Het verband tussen Richtlijn 2011/7/EU en Richtlijn (EU) 2019/633 wordt toegelicht in de overwegingen 17 en 18 en artikel 3, lid 1, van Richtlijn (EU) 2019/633. Aangezien deze verordening Richtlijn 2011/7/EU vervangt, mag zij geen afbreuk doen aan de voorschriften van Richtlijn (EU) 2019/633, met inbegrip van de bepalingen die van toepassing zijn op betalingen in het kader van de schoolregeling[18], waardeverdelingsovereenkomsten[19] en bepaalde betalingen voor de verkoop van druiven, most en onverpakte wijn in de wijnsector[20], met uitzondering van de limieten die gelden voor de maximale betalingstermijnen voor de levering van niet-bederfelijke landbouw- en voedingsproducten. Deze verordening belet de lidstaten echter niet nationale bepalingen voor de landbouw- en levensmiddelensector in te voeren of te handhaven die voorzien in strengere betalingsvoorwaarden of in een andere

---

15 Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 347 van 11.12.2006, blz. 1).

16 Richtlijn 2014/55/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 inzake elektronische facturering bij overheidsopdrachten (PB L 133 van 6.5.2014, blz. 1).

17 Richtlijn (EU) 2019/633 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 inzake oneerlijke handelspraktijken in de relaties tussen ondernemingen in de landbouw- en voedselvoorzieningsketen (PB L 111 van 25.4.2019, blz. 59).

18 Artikel 23 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671).

19 Artikel 172 bis van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671).

20 Artikel 147 bis van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671).

berekening van betalingstermijnen, van de dies a quo en van verificatie- en aanvaardingsprocedures voor leveranciers van landbouw- en voedingsproducten die gunstiger zijn voor de schuldeiser.

(31) De doelstellingen van deze verordening bestaan erin betalingsachterstand bij handelstransacties tegen te gaan teneinde de correcte werking van de interne markt te waarborgen en daardoor het concurrentievermogen van ondernemingen en met name van kmo's te versterken. Deze doelstellingen kunnen niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt, aangezien de uitvoering van nationale oplossingen waarschijnlijk zou leiden tot een gebrek aan uniforme regels, versnippering van de eengemaakte markt en hogere kosten voor ondernemingen die grensoverschrijdend handel drijven. Derhalve kunnen deze doelstellingen beter door de Unie worden verwezenlijkt. Daarom kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.

(32) Om alle betrokken actoren voldoende tijd te bieden om de nodige regelingen te treffen om aan deze verordening te voldoen, moet de toepassing ervan worden uitgesteld. Met het oog op een betere bescherming van de schuldeisers zijn handelstransacties die na de datum van inwerkingtreding van deze verordening moeten worden betaald, evenwel onderworpen aan de bepalingen van deze verordening, zelfs indien het desbetreffende contract vóór de datum van toepassing is ondertekend,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1
Toepassingsgebied

1. Deze verordening is van toepassing op betalingen die worden verricht in het kader van transacties tussen ondernemingen onderling of van tussen ondernemingen en overheidsinstanties waarbij de overheidsinstantie schuldenaar is, en die leiden tot de levering van goederen of het verrichten van diensten tegen vergoeding ("handelstransacties").

2. Het leveren van goederen of het verrichten van diensten als bedoeld in lid 1 omvat het ontwerp en de uitvoering van openbare werken, bouwwerken en civieltechnische werken.

3. Deze verordening is niet van toepassing op de volgende betalingen:

   a) betalingen voor transacties met consumenten;

   b) betalingen bij wijze van schadeloosstelling, met inbegrip van betalingen uit hoofde van verzekeringspolissen;

   c) betalingen die voortvloeien uit verplichtingen die kunnen worden geannuleerd, uitgesteld of kwijtgescholden krachtens of in verband met insolventieprocedures of herstructureringsprocedures, met inbegrip van

preventieve herstructureringsprocedures uit hoofde van Richtlijn (EU) 2019/1023 van het Europees Parlement en de Raad[21].

4. Met uitzondering van artikel 3, lid 1, laat deze verordening de bepalingen van Richtlijn (EU) 2019/633 onverlet.

Artikel 2
Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

1) "onderneming": een organisatie, ongeacht haar vorm en financieringswijze, die op onafhankelijke wijze een economische of beroepsmatige activiteit uitoefent;

2) "overheidsinstantie": een aanbestedende dienst, zoals gedefinieerd in artikel 6, lid 1, van Richtlijn 2014/23/EU, artikel 2, lid 1, punt 1, van Richtlijn 2014/24/EU of artikel 3, lid 1, van Richtlijn 2014/25/EU;

3) "betalingsachterstand": een betaling die niet is verricht binnen de in artikel 3 bedoelde contractuele of wettelijke betalingstermijn;

4) "verschuldigd bedrag": het bedrag dat binnen de in artikel 3 bedoelde contractuele of wettelijke betalingstermijn had moeten worden betaald, inclusief toepasselijke belastingen, rechten, heffingen of kosten als vermeld in de factuur of in een gelijkwaardig betalingsverzoek;

5) "executoriale titel": beslissing, uitspraak, bevel tot betaling van een rechter of andere bevoegde autoriteit, onderhandse akte of een ander afgegeven document, ook als die voorlopig executoriaal zijn, strekkende tot onmiddellijke betaling dan wel betaling in termijnen, waarbij de schuldeiser wordt gemachtigd zijn vordering op de schuldenaar te doen innen door middel van gedwongen executie;

6) "eigendomsvoorbehoud": contractuele afspraak volgens welke de verkoper eigenaar blijft van de goederen in kwestie totdat de prijs volledig is betaald;

7) "procedure voor aanvaarding of verificatie": procedure waarbij de conformiteit van de geleverde goederen of de verrichte diensten met de eisen van het contract wordt vastgesteld;

8) "schuldenaar": een natuurlijke of rechtspersoon of een overheidsinstantie die een betaling verschuldigd is voor een geleverd goed of een verrichte dienst;

9) "schuldeiser": een natuurlijke of rechtspersoon of een overheidsinstantie die goederen aan een schuldenaar heeft geleverd of diensten heeft verricht voor een schuldenaar.

Artikel 3
Betalingstermijnen

1. Bij handelstransacties bedraagt de betalingstermijn niet meer dan dertig kalenderdagen, te rekenen vanaf de datum waarop de schuldenaar de factuur of een

[21] Richtlijn (EU) 2019/1023 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende preventieve herstructureringsstelsels, betreffende kwijtschelding van schuld en beroepsverboden en betreffende maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van procedures inzake herstructurering, insolventie en kwijtschelding van schuld, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 (PB L 172 van 26.6.2019, blz. 18).

gelijkwaardig betalingsverzoek heeft ontvangen, mits de schuldenaar de goederen of diensten heeft ontvangen. Deze termijn geldt zowel voor transacties tussen ondernemingen onderling als tussen overheidsinstanties en ondernemingen. Dezelfde betalingstermijn geldt ook voor de levering op regelmatige en niet-regelmatige basis van niet-bederfelijke landbouw- en voedingsproducten als bedoeld in artikel 3, lid 1, punt a), i), tweede streepje, en artikel 3, lid 1, punt a), ii), tweede streepje, van Richtlijn (EU) 2019/633, tenzij de lidstaten voor dergelijke producten een kortere betalingstermijn vaststellen.

2. Bij wijze van uitzondering kan het nationale recht voorzien in een procedure voor aanvaarding of verificatie, maar alleen wanneer dat strikt noodzakelijk is vanwege de specifieke aard van de goederen of diensten. In dat geval bevat het contract een beschrijving van de bijzonderheden van de procedure voor aanvaarding of verificatie, met inbegrip van de duur ervan.

3. Wanneer het contract voorziet in een procedure voor aanvaarding of verificatie als bedoeld in lid 2, bedraagt de maximumduur van die procedure niet meer dan dertig kalenderdagen vanaf de datum van ontvangst van de goederen of diensten door de schuldenaar, zelfs indien deze goederen zijn geleverd of deze diensten zijn verricht vóór de verstrekking van de factuur of een gelijkwaardig betalingsverzoek. In dit geval start de schuldenaar de procedure voor aanvaarding of verificatie onmiddellijk na ontvangst van de verhandelde goederen en/of diensten van de schuldeiser. De betalingstermijn mag niet meer dan dertig kalenderdagen na afronding van die procedure bedragen.

4. De in lid 1 vastgestelde betalingstermijn is de maximale betalingstermijn en laat een eventuele kortere termijn uit hoofde van het nationale recht onverlet.

Artikel 4

Betalingen aan onderaannemers bij overheidsopdrachten

1. In het geval van overheidsopdrachten voor werken die onder de Richtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU, 2014/25/EU en 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad[22] vallen, verstrekken aannemers aanbestedende diensten of aanbestedende instanties in de zin van die richtlijnen het bewijs dat zij eventuele rechtstreekse onderaannemers die bij de uitvoering van de opdracht betrokken zijn, hebben betaald binnen de termijnen en onder de voorwaarden die in deze verordening zijn vastgesteld. Dit bewijs kan worden geleverd in de vorm van een schriftelijke verklaring van de aannemer en wordt voorafgaand aan of in het uiterste geval samen met elk betalingsverzoek door de aannemer aan de aanbestedende dienst of aanbestedende instantie verstrekt.

2. Wanneer de aanbestedende dienst of aanbestedende instantie het in lid 1 bedoelde bewijs niet heeft ontvangen of kennis heeft van een betalingsachterstand van de hoofdaannemer bij zijn rechtstreekse onderaannemers, stelt de aanbestedende dienst of aanbestedende instantie de handhavingsautoriteit van de desbetreffende lidstaat daarvan onverwijld in kennis.

---

[22] Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied, en tot wijziging van Richtlijnen 2004/17/EG en 2004/18/EG.

Artikel 5

Interest voor betalingsachterstand

1. In geval van betalingsachterstand is de schuldenaar interest voor betalingsachterstand verschuldigd, tenzij de schuldenaar niet aansprakelijk is voor de betalingsachterstand.

2. Interest voor betalingsachterstand is door de schuldenaar automatisch verschuldigd aan de schuldeiser, zonder dat de schuldeiser een aanmaning hoeft te sturen, indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

   a) de schuldeiser heeft aan zijn contractuele en wettelijke verplichtingen voldaan;

   b) de schuldenaar heeft de factuur of een gelijkwaardig betalingsverzoek ontvangen;

   c) de schuldeiser heeft het in de factuur of het gelijkwaardige betalingsverzoek vermelde verschuldigde bedrag niet ontvangen binnen de contractuele of wettelijke betalingstermijn als bedoeld in artikel 3.

3. De schuldeiser kan geen afstand doen van zijn recht op interest voor betalingsachterstand.

4. De datum van ontvangst van de factuur of het gelijkwaardige betalingsverzoek mag niet bij contractuele overeenkomst tussen schuldenaar en schuldeiser worden vastgelegd.

5. De schuldenaar verstrekt de schuldeiser alle relevante informatie om ervoor te zorgen dat de factuur of een gelijkwaardig betalingsverzoek van de schuldeiser door de schuldenaar wordt aanvaard en onmiddellijk na ontvangst wordt verwerkt.

6. Indien aan de voorwaarden van lid 2 is voldaan, begint de interest voor betalingsachterstand aan te groeien vanaf de laatste van de volgende gebeurtenissen:

   a) de ontvangst door de schuldenaar van de factuur of een gelijkwaardig betalingsverzoek;

   b) de ontvangst door de schuldenaar van de goederen of diensten.

7. De interest voor betalingsachterstand groeit aan tot de betaling van het verschuldigde bedrag.

Artikel 6

Interestvoet voor betalingsachterstand

1. De interest voor betalingsachterstand komt overeen met de referentierentevoet, vermeerderd met acht procentpunt.

2. De lidstaten die de euro als munt hebben, zien erop toe dat de referentierentevoet overeenkomt met:

   a) de door de Europese Centrale Bank voor haar basisherfinancieringstransacties toegepaste rentevoet, of

   b) de marginale rentevoet die het gevolg is van tenders met fluctuerende rente voor de meest recente basisherfinancieringstransacties van de Europese Centrale Bank.

3. In de lidstaten die de euro niet als munt hebben, is de referentierentevoet de door hun nationale centrale bank vastgestelde rentevoet.

4. De referentierentevoet voor de eerste helft van het desbetreffende jaar is de rentevoet die op 1 januari van dat jaar wordt vastgesteld. De referentierentevoet voor de tweede helft van het desbetreffende jaar is de rentevoet die op 1 juli van dat jaar wordt vastgesteld.

Artikel 7

Betalingsregelingen

Indien betaling geschiedt op basis van regelingen met betaling in termijnen en een van de afbetalingstermijnen niet op de afgesproken datum wordt voldaan, wordt de in artikel 5 bedoelde interest voor betalingsachterstand berekend over de achterstallige bedragen. Ook wordt een vergoeding betaald overeenkomstig artikel 8.

Artikel 8

Vergoeding van invorderingskosten

1. Indien interest voor betalingsachterstand overeenkomstig artikel 5 verschuldigd wordt, is de schuldenaar de schuldeiser automatisch een forfaitaire vergoeding voor invorderingskosten verschuldigd ten bedrage van een vast bedrag van 50 EUR per handelstransactie.

2. De schuldenaar is de schuldeiser de in lid 1 bedoelde forfaitaire vergoeding verschuldigd zonder aanmaning, als vergoeding voor de eigen invorderingskosten van de schuldeiser.

3. De schuldeiser kan geen afstand doen van zijn recht op de in lid 1 bedoelde forfaitaire vergoeding.

4. Naast de in lid 1 bedoelde forfaitaire vergoeding kan de schuldeiser aanspraak maken op een redelijke schadeloosstelling door de schuldenaar voor alle door diens betalingsachterstand ontstane invorderingskosten bovenop die forfaitaire vergoeding.

5. Dit artikel laat het recht van de schuldeiser op eventuele andere vergoedingen onverlet.

Artikel 9

Nietige contractvoorwaarden en praktijken

1. De volgende contractvoorwaarden en praktijken zijn nietig:

   a) het vaststellen van de betalingstermijn in strijd met artikel 3;

   b) het uitsluiten of beperken van het recht van de schuldeiser op interest voor betalingsachterstand, als bedoeld in artikel 5, of het recht op vergoeding van invorderingskosten, als bedoeld in artikel 8;

   c) het verlengen van de duur van de procedure voor aanvaarding of verificatie na de in artikel 3, lid 3, vastgestelde termijn;

   d) het opzettelijk uitstellen of verhinderen van het tijdstip van verzending van de factuur.

2. De lidstaten zorgen voor adequate en doeltreffende middelen om een einde te maken aan de in lid 1 bedoelde contractvoorwaarden en praktijken.

3. De in lid 2 bedoelde middelen omvatten de mogelijkheid voor een organisatie die officieel is erkend als belangenbehartiger van schuldeisers of een organisatie die een

rechtmatig belang heeft bij het vertegenwoordigen van ondernemingen, om zich tot de rechter of bevoegde administratieve instanties te wenden.

Artikel 10
Eigendomsvoorbehoud

Wanneer tussen schuldenaar en schuldeiser vóór de levering van de goederen uitdrukkelijk een eigendomsvoorbehoud is overeengekomen, blijft de schuldeiser eigenaar van de goederen totdat de prijs volledig is betaald.

Artikel 11
Transparantie

1. De lidstaten staan in voor volledige transparantie omtrent de in deze verordening neergelegde rechten en verplichtingen, onder meer door de toepasselijke interestvoet voor betalingsachterstand openbaar te maken.

2. De Commissie maakt de actuele interestvoeten voor betalingsachterstand die in de lidstaten van toepassing zijn op het internet bekend.

Artikel 12
Invorderingsprocedures voor onbetwiste schulden

1. Wanneer de schuld en de procedure niet worden betwist, verkrijgen schuldeisers, via een spoed- of andere procedure en ongeacht het verschuldigde bedrag, een executoriale titel binnen een periode van negentig kalenderdagen na de indiening van de vordering of het verzoek bij de rechter of een andere bevoegde autoriteit.

2. Bij de berekening van de in lid 1 bedoelde periode wordt geen rekening gehouden met het volgende:

   a) de termijnen voor betekening en kennisgeving van stukken;

   b) eventuele vertraging die te wijten is aan de schuldeiser.

3. Dit artikel laat de bepalingen van Verordening (EG) nr. 1896/2006 onverlet.

Artikel 13
Handhavingsautoriteiten

1. Elke lidstaat wijst een of meer autoriteiten aan die verantwoordelijk zijn voor de handhaving van deze verordening (“handhavingsautoriteit”).

2. In voorkomend geval nemen de handhavingsautoriteiten de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de betalingstermijnen in acht worden genomen.

3. De handhavingsautoriteiten werken op doeltreffende wijze met elkaar en met de Commissie samen en verlenen elkaar wederzijdse bijstand bij onderzoeken met een grensoverschrijdende dimensie.

4. De handhavingsautoriteiten coördineren hun activiteiten met andere autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de handhaving van andere Unie- of nationale wetgeving, onder meer door verplichtingen tot informatie-uitwisseling.

5. De handhavingsautoriteiten sturen de ontvangen klachten over betalingsachterstanden in de landbouw- en levensmiddelensector door naar de bevoegde handhavingsautoriteiten uit hoofde van Richtlijn (EU) 2019/633.

Artikel 14

Bevoegdheden van de handhavingsautoriteiten

1. De handhavingsautoriteiten beschikken over de middelen en deskundigheid die voor de uitoefening van hun taken noodzakelijk zijn en hebben de bevoegdheid om:

   a) op eigen initiatief of op basis van een klacht een onderzoek in te stellen en uit te voeren;

   b) van schuldeisers en schuldenaren te verlangen dat zij alle nodige informatie verstrekken om onderzoeken in verband met betalingsachterstand bij handelstransacties uit te voeren;

   c) onaangekondigde inspecties ter plaatse te verrichten in het kader van hun onderzoeken;

   d) besluiten te nemen waarbij een inbreuk op deze verordening wordt vastgesteld en de schuldenaar wordt verplicht tot betaling van interest voor betalingsachterstand overeenkomstig artikel 5, of waarbij de schuldenaar wordt verplicht de schuldeiser te vergoeden overeenkomstig artikel 8;

   e) geldboeten, andere sancties en voorlopige maatregelen ten aanzien van de voor de inbreuk verantwoordelijke personen op te leggen, of procedures tot oplegging daarvan in te leiden;

   f) de schuldenaar te verplichten de inbreuk te beëindigen;

   g) hun besluiten als bedoeld in de punten d), e) en f) bekend te maken.

2. De lidstaten stellen voorschriften vast ten aanzien van de sancties die van toepassing zijn op overtredingen van deze verordening en nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze sancties worden uitgevoerd. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

3. De lidstaten stellen de Commissie [uiterlijk op …/onverwijld] van die voorschriften en maatregelen in kennis en delen haar onverwijld alle latere wijzigingen daarvan mee.

Artikel 15

Klachten en vertrouwelijkheid

1. Schuldeisers kunnen klachten richten aan de handhavingsautoriteit van de lidstaat van vestiging van de schuldeiser of aan de handhavingsautoriteit van de lidstaat van vestiging van de schuldenaar. De handhavingsautoriteit waarbij de klacht is ingediend, is bevoegd voor het handhaven van deze verordening.

2. Organisaties die officieel zijn erkend als belangenbehartiger van schuldeisers of organisaties die een rechtmatig belang hebben bij het vertegenwoordigen van ondernemingen, hebben het recht om op verzoek van een of meer van hun leden, of in voorkomend geval op verzoek van een of meer leden van hun ledenorganisaties, een klacht in te dienen bij de in artikel 13 bedoelde handhavingsautoriteiten, indien die leden menen dat zij worden benadeeld door een inbreuk op deze verordening.

3. Indien de klager daarom verzoekt, neemt de handhavingsautoriteit de nodige maatregelen om de identiteit van de klager op passende wijze te beschermen. De klager vermeldt alle informatie waarvoor hij om vertrouwelijkheid verzoekt.

4. De handhavingsautoriteit die de klacht ontvangt, stelt de klager binnen een redelijke termijn na ontvangst van de klacht in kennis van de wijze waarop zij voornemens is gevolg te geven aan de klacht.

5. Indien een handhavingsautoriteit van oordeel is dat er onvoldoende grond is om gevolg te geven aan een klacht, stelt zij de klager binnen een redelijke termijn na ontvangst van de klacht in kennis van de redenen voor haar besluit.

6. Indien een handhavingsautoriteit van oordeel is dat er voldoende grond is om gevolg te geven aan een klacht, start, verricht en voltooit zij binnen een redelijke termijn een onderzoek van de klacht.

7. Indien een handhavingsautoriteit vaststelt dat een schuldenaar inbreuk heeft gemaakt op deze verordening, eist zij van de schuldenaar dat hij de onwettige praktijk beëindigt.

Artikel 16

Alternatieve geschillenbeslechting

1. Onverminderd het recht van schuldeisers om klachten in te dienen uit hoofde van artikel 15 en de verplichtingen en bevoegdheden van de handhavingsautoriteiten als bedoeld in de artikelen 13, 14 en 15, bevorderen de lidstaten het vrijwillige gebruik van doeltreffende en onafhankelijke mechanismen voor de alternatieve beslechting van geschillen tussen schuldenaren en schuldeisers.

2. Mechanismen voor de alternatieve beslechting van geschillen over betalingsachterstand moedigen de partijen bij een geschil aan om zelf een oplossing te vinden en zijn snel, efficiënt en kosteneffectief, met behoud van het vertrouwen tussen de partijen.

Artikel 17

Digitale instrumenten, kredietbeheer en opleidingen over financiële geletterdheid

1. De lidstaten maken zoveel mogelijk gebruik van digitale instrumenten met het oog op een doeltreffende handhaving van deze verordening.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat instrumenten voor kredietbeheer en opleidingen over financiële geletterdheid, waaronder gebruik van digitale instrumenten voor tijdige betalingen, beschikbaar en toegankelijk zijn voor kleine en middelgrote ondernemingen.

Artikel 18

Verslag

Uiterlijk op [*OP: please insert the date = 4 years after the entry into force of this Regulation*] dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in over de uitvoering van deze verordening.

Artikel 19

Intrekking

Richtlijn 2011/7/EU wordt ingetrokken.

Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn gelden als verwijzingen naar deze verordening.

Artikel 20

Inwerkingtreding en toepassing

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

2. Zij is van toepassing vanaf [*OP: please insert the date = 12 months after the date of entry into force of this Regulation*].

3. Handelstransacties die na de datum van toepassing van deze verordening worden verricht, zijn onderworpen aan de bepalingen van de onderhavige verordening, ook indien het onderliggende contract vóór die datum is gesloten.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Straatsburg,

Voor het Europees Parlement	*Voor de Raad*
De voorzitter	*De voorzitter*